

Novinky v zákoně o sociálních službách

**ve znění zákonů: č. 164/2024 Sb.,
č. 242/2024 Sb., č. 38/2025 Sb.,
č. 152/2025 Sb., č. 120/2025 Sb.,
č. 218/2025 Sb., č. 300/2025 Sb.
a 360/2025 Sb.**

Zákon o sociálních službách

- Celkem 12 novel za rok 2025
- Některé pouze doprovodné např. novela trestních předpisů zavádějící dětský certifikát
- Nebo technické např. nový název Kancelář veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí
- 2026 poslední „bypass“
- Příprava nového zákona

Účinnost od 1. 7. 2024

- subsidiarita v sociálních službách – přednost **ambulantních a terénních služeb před pobytovými sociálními službami**,
- zaveden pojem **pečující osoba**,
- **zvýšen PNP – III., IV., IV+ stupeň**
- doplněna zařízení sociálních služeb – pracoviště pečovatelských služeb, kontaktní centra, zařízení odlehčovací služby,
- **nová základní činnost** - pomoc při zajištění bezpečí a možnosti setrvání v přirozeném sociálním prostředí,
- **doplnění nácviků pro pečující osoby v odborném sociálním poradenství a v základním sociálním poradenství** – osobní asistence, pečovatelská služba, odlehčovací služba, denní stacionář

Účinnost od 1. 3. 2025

- **Sociálně-zdravotní služby § 36**, vznik nové sociálně- zdravotní lůžkové péče v rámci ZZS
- Povinnost vybraným pobytovým službám **zajistit zdravotní péči** osobám jimž poskytuje sociální službu §80a
- Tento typ služeb lze poskytovat v centrech denních služeb, denních stacionářích, týdenních stacionářích, domovech pro osoby se zdravotním postižením, domovech pro seniory, domovech se zvláštním režimem, centrech duševního zdraví nebo v zařízeních odlehčovacích služeb
- **Předávání informací** mezi sociální službou a zdravotní službou není porušením mlčenlivosti § 100 ZSS, § 51 ZZS

Účinnost od 1. 3. 2025

- Úpravy **CDZ – 2 poskytovatelé**
- **Úpravy registru poskytovatelů sociálních služeb**
- **Vyřizování stížností – metodický výklad ke stížnostem na poskytování sociálních služeb**
- [Doporučené postupy odboru | MPSV](#)
 - Poskytovatel sociálních služeb má povinnost zabývat se stížnostmi klientů.
 - Pokud stížnost není vyřízena ve lhůtě.
 - Nebo stěžovatel nesouhlasí s vyřízením, může požádat Ministerstvo práce a sociálních věcí o prověření: opodstatněnosti, zákonnosti, procesního postupu.
 - Poskytovatel musí evidovat všechny stížnosti.
- **Definice komunitní služby**

Účinnost od 1. 9. 2025

PnP v terminálním stádiu

Osoba, která je v terminálním stavu vyžadujícím poskytování paliativní péče, jestliže jde o konečné stádium nevyléčitelné nemoci s očekávaným koncem života a tato osoba doložila potvrzení podle [§ 21 odst. 1 písm. a\)](#), se **bez posouzení stupně závislosti** podle [§ 25](#) považuje po dobu 12 kalendářních měsíců ode dne podání žádosti o příspěvek za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby **ve stupni III (těžká závislost)**.

Odložené účinnosti

Od 1. 1. 2026 - regulace počtu osob o které může pečovat asistent sociální – maximálně 3 osoby ve 3. stupni PNP +1 osoba ve 4. stupni PNP

Od 1. 7. 2026 – volitelná základní činnost pro § 39 a § 40 – „pomoc s běžnými úkony péče o zdraví“

Změny v registru poskytovatelů soc. sl. - popis realizace poskytování sociální služby, elektronický registr, běžné kopie apod.

Od 1. 1. 2027 – nelze poskytovat zdravotní péči bez oprávnění, do konce září 2026 zažádat Z § 115 „zmizí/ = bude vymazán zdravotnický pracovník

Od 1.1.2029 - zrušení § 52 – tzv. sociální lůžka ve zdravotnických zařízeních

Úkony péče o zdraví

- účinnost **od 1.7.2026**
- nová základní činnost: Pomoc při zvládání běžných úkonů péče o zdraví
- činnost **volitelná**
- pro služby **dle §39 Osobní asistence, §40 Pečovatelská služba**
- za tyto úkony se **nepovažují činnosti**, které lze provádět pouze v rámci poskytování zdravotních služeb **podle zákona o zdravotních službách**
- pracovníci v sociálních službách - **střední vzdělání s maturitou** a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu a **akreditovaného specializovaného kurzu**
- obsah specializovaného kurzu stanoví prováděcí právní předpis.

Úkony péče o zdraví

- Pracovní skupina – jednání v červnu, září, další v prosinci
 - Cílem vydefinovat pomoc, dopomoc, jednotlivé úkony, činnost skupiny, kurz
 - Definice hranic resortem MZ, kde končí zdravotní úkon a začíná dopomoc
 - Dobrovolnost/povinnost – rizika pro personální zajištění
 - Dopady na úhrady z veřejných zdravotních zdrojů – možnost ukončení úhrad některých výkonů?
-
- Prioritně pomoc s podáním připravených léků – běžné, chronické, inzulinové pero?
 - Aplikace mastí, výměna sáčků PMK, převazy po koupání
 - Měření tlaku, polohování, ošetřovatelská rehabilitace
 - Ne např. odsávání z tracheostomie, péče o stomie

Úkony péče o zdraví

Pomoc:

znamená podporu, asistenci nebo intervenci poskytovanou klientovi s cílem umožnit nebo usnadnit provedení úkonů souvisejících s péčí o jeho zdraví, které by jinak zvládl sám, avšak vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, věku nebo jinému omezení potřebuje částečnou kompenzaci nebo podporu. **Za tyto úkony se nepovažují činnosti, které lze provádět pouze v rámci poskytování zdravotních služeb podle zákona o zdravotních službách.**

Návrh vyhlášky 505/2006 Sb.

Aktuálně v MPŘ – dochází k navýšení úhrad

- Pobyt – 315 Kč – 335 Kč
- **1lůžko pokoj – 315 Kč – 380 Kč**
- Strava – 260 Kč – 290 Kč
- Oběd – 120 Kč – 135 Kč
- Velký úklid – 60 Kč – 65 Kč
- Velký nákup – 170 Kč – 180 Kč
- Praní kg prádla – 100 Kč - 110 Kč

Odlehčovací služba a denní stacionář – možnost úhrady za dobu poskytování služby, ne za úkony, max 145 Kč

Náležitosti a rozsah popisu realizace poskytování sociální služby v Registru

ST 926 k JHMZ - 360/2025 Sb.

Navýšení PNP v I. a II. stupni – od 1. 1. 2026

- I. 3 300 Kč - 4 900 Kč, II. 7 400 Kč - 8 200 Kč
- I. 880 Kč - 1 300 Kč, II. 4 900 Kč - 5 400 Kč

Osobní identifikační číslo (OIČ) – od 1. 1. 2028

- Přiděluje MPSV na základě žádosti, rozumí se tím OIČ podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele.
- Ztotožnění ROB - jméno, příjmení, adresu trvalého pobytu a datum narození osoby.
- Součástí údajů o osobách, se kterými **byla uzavřena neanonymní smlouva** o poskytování sociálních služeb, nebo se kterými **nemohla být smlouva uzavřena** např. z důvodu nedostatečné kapacity.

Strategické dokumenty MPSV

Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2026 – 2030

- MPŘ do 25. 9. 2025 – stále se vypořádávají připomínky
- Dochází ke sjednocení plánování krajů od 1. 1. 2028 na 5 let
- MPSV následně předloží novou strategii do 1. 1. 2029

Akční plán pro deinstitucionalizaci 2026 - 2028

- Po MPŘ předložen vládě bez rozporu a schválen 30. září 2025, usnesení vlády č. 722
- Součást plnění základní podmínky 4.4. sociální začleňování
- [Strategické dokumenty | MPSV](#)

Strategické dokumenty MPSV

Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2026 – 2030

- Strategický cíl A: Síť sociálních služeb reaguje na nepříznivou sociální situaci obyvatel
- Strategický cíl B: Efektivní systém financování sociálních služeb
- Strategický cíl C: Rozvoj sociální práce v kontextu sociálních služeb
- Strategický cíl D: Garantované podmínky poskytovaných sociálních služeb
- Strategický cíl E: Sociální služby lépe reagují na potřeby uživatelů a demografický vývoj

Strategické dokumenty MPSV

Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2026 – 2030

- MPSV zřídí **Komisi pro sociální služby** jako stálý poradní, iniciativní a koordinační orgán pro oblast poskytování sociálních služeb.
- Členové Komise se budou podílet na tvorbě navazujících Národních strategií rozvoje sociálních služeb.
- Zástupci relevantních aktérů, tj. vedle zástupců resortů, Úřadu vlády, Kanceláře veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí i zástupci poskytovatelů sociálních služeb a samospráv.
- Pracovní skupiny pro práci na implementaci jednotlivých opatření.

Cíle a opatření NSRSS 2026-2030

Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2026-2030				
Vize: Sociální služby v ČR jsou dostupné a napomáhají v rámci dostupných finančních zdrojů řešit potřeby osob nacházejících se v nepříznivé sociální situaci.				
Globální cíl: Nastavit udržitelný systém dostupných sociálních služeb s důrazem na přirozeném prostředí.				
Strategický cíl	Specifický cíl	Opatření	Termín splnění	Gestor
Strategický cíl A: Síť sociálních služeb reaguje na nepříznivou sociální situaci obyvatel.	Specifický cíl A1: Efektivní systém plánování sociálních služeb.	Opatření A1.1: Zajištění podpory a sjednocení procesů zjišťování potřeb zájemců/žadatelů o soc. služby a uživatelů soc. služeb.	2029	MPSV/22/229
		Opatření A1.2: Podpora krajů při sjednocování plánovacích období.	2028	MPSV/22/229
		Opatření A1.3: Podpoření plánování sociálních služeb v rámci sociálních odborů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.	2030	MPSV/22/229
		Opatření A1.4: Vymezení podmínek/kritérií pro síť soc. služeb s celostátním/nadregionálním charakterem.	2026	MPSV/22/229

Cíle a opatření NSRSS 2026-2030

Strategický cíl B: Efektivní systém financování sociálních služeb.	Specifický cíl B1: Efektivní systém financování sociálních služeb.	Opatření B1.1: Návrh na posílení spolufinancování sociálních služeb ze strany krajů a obcí.
		Opatření B1.2: Sjednocení pravidel a metodiky financování sociálních služeb mezi státem a kraji.
		Opatření B1.3: Sjednocení systému vydávání pověření SGEI a úprava výpočtu vyrovnávací platby.
		Opatření B1.4: Navržení nástroje na bázi pojištění.
		Opatření B1.5: Navržení nástroje na posouzení komplexní a finanční a majetkové situace klienta.
		Opatření B1.6: Návrh transformace systému financování: od ročních dotací k programovému modelu.
		Opatření B1.7: Revize systému směrných čísel s důrazem na vícefaktorový model a územní potřeby.
	Specifický cíl B2: Systém financování sociálních služeb založen na základě objektivních dat.	Opatření B2.1: Zavedení jednotného identifikátoru klienta.
		Opatření B2.2: Zavedení normativu na lůžko a hodiny péče.
		Opatření B2.3: Zavedení bonifikace pro komunitní služby.
	Specifický cíl B3: Sjednocení monitoringu a vykazování dat	Opatření B3.1: Analýza stávajících datových zdrojů.
		Opatření B3.2: Vývoj jednotného datového standardu.
		Opatření B3.3: Digitalizace a automatizace reportingových procesů.
		Opatření B3.4: Systém sledování volných kapacit.

Cíle a opatření NSRSS 2026-2030

Strategický cíl C: Rozvoj sociální práce v kontextu sociálních služeb.	Specifický cíl C1: Navýšení počtu pracovníků působících v sociálních službách.	Opatření C1.1: Navržení odpovídajícího odměňování pracovníků v sociálních službách, sociálních pracovníků a technickohospodářských pracovníků prostřednictvím podpory kolektivního vyjednávání v oblasti zvýšení platů, legislativních návrhů na změnu příplatků a benefitů.
		Opatření C1.2: Návrh legislativní změny upravující nároky na odbornou způsobilost pracovníků v sociálních službách a sociálních pracovníků.
	Specifický cíl C2: Rozvoj sociální práce ve veřejné správě.	Opatření C2.1: Finanční podpora rozvoje sociální práce ve veřejné správě.
		Opatření C2.2: Odstranění bariér ve fungování koordinace na území obcí a její ukotvení v systému poskytování sociální ochrany.
		Opatření C2.3: Síťování a rozvoj spolupráce subjektů sociální ochrany.

Cíle a opatření NSRSS 2026-2030

Strategický cíl D: Garantované podmínky poskytovaných sociální služeb	Specifický cíl D1: Jednotný a efektivní systém registrace poskytovatelů sociálních služeb.	Opatření D1.1: Návrh jednotného a efektivního systému registrace poskytovatelů sociálních služeb
		Opatření D1.2: Aktualizace a zavedení závazné metodiky a pravidelné setkávání /školení pro pracovníky v oblasti registrace
	Specifický cíl D2: Posílení ochrany práv klientů v sociálních službách.	Opatření D2.1: Realizace systémové podpory v oblasti ochrany práv klientů v sociálních službách.
		Opatření D2.2: Vytvoření indikátorů oblast kvality sociálních služeb.
	Specifický cíl D3: Efektivnější systém inspekci	Opatření D3.1: Legislativní vymezení kvalifikačních požadavků na výkon profese inspektora.
		Opatření D3.2: Návrh udržitelného systému vstupního a průběžného vzdělávání inspektorů.
		Opatření D3.3: Návrh jednotného a transparentní procesu vedení a vyhodnocování inspekci.
		Opatření D3.4: Navýšení počtu inspektorů sociálních služeb zařazených v rámci státní služby do MPSV
		Opatření D3.5: Podpora vzniku nezávislého inspektorátu sociálních služeb v rámci resortu práce

Cíle a opatření NSRSS 2026-2030

Strategický cíl E: Sociální služby lépe reagují na potřeby uživatelů a demografický vývoj.	Specifický cíl E1: Lidé se zdravotním postižením mají přístup ke službám poskytovaným v domácím prostředí, rezidenčním službám a dalším službám komunitního charakteru, včetně osobní asistence, které jsou nezbytné pro nezávislý způsob života a začlenění do společnosti a zabraňují izolaci nebo segregaci (viz Úmluva čl.19b)	Opatření E1.1: Zajištění a rozvoj sítě dostupných komunitních sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením (dětí i dospělých) a programů na podporu rodin, osob blízkých a osob se zdravotním postižením v komunitě a ukotvení systému využívání finančních zdrojů.
		Opatření E1.2.: Zvýšit informovanost veřejnosti a klíčových aktérů o přínosech deinstitutionalizace a transformace sociálních služeb a podpořit pozitivní vnímání osob se zdravotním postižením v komunitě.
		Opatření E1.3: Poskytování sociálních služeb je pro každého člověka s postižením plánované a koordinované na základě vyhodnocení jeho potřeb
	Specifický cíl E2: Lidé se zdravotním postižením mají možnost si zvolit, na rovnoprávném základě s ostatními, místo pobytu, kde a s kým budou žít, nejsou nuceni žít ve specifickém prostředí (viz Úmluva o právech osob se zdravotním postižením – článek 19a)	Opatření E2.1: Všechny přímořizené organizace MPSV mají do roku 2027 (v souladu s principy deinstitutionalizace a Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením) hotové plány transformace původních zařízení do mixu komunitních tj. terénních, ambulantních, případně komunitních bytových služeb

Cíle a opatření NSRSS 2026-2030

Specifický cíl E2: Lidé se zdravotním postižením mají možnost si zvolit, na rovnoprávném základě s ostatními, místo pobytu, kde a s kým budou žít, nejsou nuceni žít ve specifickém prostředí (viz Úmluva o právech osob se zdravotním postižením – článek 19a)	Opatření E2.1: Všechny přímořizené organizace MPSV mají do roku 2027 (v souladu s principy deinstitucionalizace a Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením) hotové plány transformace původních zařízení do mixu komunitních tj. terénních, ambulantních, případně komunitních pobytových služeb
	Opatření E2.2: Všechna pobytová zařízení nekomunitního charakteru pro osoby se zdravotním postižením bez ohledu na zřizovatele mají do roku 2028 (v souladu s principy deinstitucionalizace a Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením) jasnou vizi své úplné transformace do mixu komunitních terénních, ambulantních a případně pobytových služeb komunitního charakteru.
	Opatření E2.3: Implementace monitorovacího systému transformace a deinstitucionalizace v letech 2026–2028
Specifický cíl E3: Efektivní implementace nástrojů zacílených na koordinaci sociálně-zdravotních služeb a jejich průběžnou optimalizaci.	Opatření E3.1: Zajištění metodické podpory aktérům v oblasti koordinace sociálně-zdravotních služeb prostřednictvím informovanosti a osvěty.
	Opatření E3.2: Průběžný přezkum účinnosti nové právní úpravy v oblasti dlouhodobé péče a zajistit její optimalizaci.
	Opatření E3.3: Vymezení pomoci při běžných úkonech péče o zdraví a vytvoření systému specializovaného vzdělávání
Specifický cíl E4: Dostupné a efektivní využívání asistivních technologií seniory a osobami se zdravotním postižením	Opatření E4.1: Analýza možnosti využití AT v sociálních službách.
	Opatření E4.2: Návrh programů dotací a finanční podpory pro neziskové organizace a osoby se zdravotním postižením a seniory, které jim umožní zakoupit potřebné AT.
	Opatření E4.3: Zvýšení povědomí o AT a jejich výhodách mezi profesionály v sociálních službách, neformálními pečujícími a širokou veřejností.

Cíle a opatření NSRSS 2026-2030

Specifický cíl E5: Efektivnější a kvalitnější poskytování sociálních služeb prostřednictvím integrace nástrojů umělé inteligence (AI)	Opatření E5.1: Zkvalitnění přístupu uživatelů k informacím o sociálních službách pomocí AI.
	Opatření E5.2: Rozvoj péče o uživatele sociálních služeb prostřednictvím analýzy dat a prediktivních modelů.
	Opatření E5.3: Podpora samostatnosti uživatelů a jejich schopnost zůstat v přirozeném prostředí za pomoci AI.
Specifický cíl E6: Sociální služby lépe reagují na potřeby osob bez domova a ohrožené ztrátou bydlení	Opatření E6.1: Zmapování stavu, identifikace bariér a návrhy řešení při poskytování sociální služby azylový dům osobám bez přístřeší s komplexními potřebami.
Specifický cíl E7: Kvalitnější podpora neformálních pečujících.	Opatření E7.1: Dostupné a srozumitelné informace pro neformálně pečující z oblasti služeb a dávek – web, kampaň.

Cíle a opatření NSRSS 2026-2030

Specifický cíl E8: Sociální služby jsou zaměřené na naplňování potřeb dětí a rodin v nepříznivé situaci	Opatření E8.1: Rozvoj kompetencí pracovníků sociálních služeb k práci s cílovou skupinou dětí do 18 let věku.
	Opatření E8.2: Návrh metodického doporučení pro pracovníky pobytových služeb sociální péče, jejichž klienty jsou děti, za účelem nastavení vhodných podmínek pro jejich vývoj, včetně přípravy dětí na samostatný život.
	Opatření E8.3: Metodické doporučení pro poskytovatele vybraných druhů sociálních služeb pro práci s rodinou při přípravě dětí se zdravotním postižením na samostatný život.
Specifický cíl E9: Podpora osob se zdravotním postižením při hledání a udržení zaměstnání v rámci systému sociálních služeb	Opatření E9.1: Připravit legislativní návrh, který bude obsahovat podporu osob se zdravotním postižením při hledání a udržení zaměstnání jako jednu z činností sociálních služeb
	Opatření E9.2: Provést revizi stávajících metodik v této oblasti a vytvořit aktualizovanou metodiku reagující na změny v legislativě a vedoucí k uplatnitelnosti osob se zdravotním postižením na otevřeném trhu práce
	Opatření E9.3: Poskytovat odpovídající metodickou podporu zřizovatelům a poskytovatelům těchto sociálních služeb

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MPSV ČR ■ Na Poříčním právu 1/376 ■ 128 01 Praha 2 ■ +420 221 921 111 ■ posta@mpsv.cz